

Limbabwe

In de maand mei bestaat Limburg, als provincie, officieel (pas) 150 jaar. OK, elke gelegenheid voor een feestje is meege-
nomen. Mijn Opa vertelde me dat zijn vader de pfennige en de centen moest sparen, om de belasting te kunnen betalen. Want er moest twee keer belasting betaald worden aan de Pruisen en aan de Hollanders. Zij woonden in Maastricht, daar was mijn overgrootvader kanaalwachter, kolonel buiten dienst in het Belgische leger! Mijn overgrootmoeder was een Bontekoe, Hollandser kan het niet, maar toch geboren in Maastricht. De vader van mijn vaders kant kwam uit de omgeving van Wageningen en zijn moeder uit Arnhem. Ik ben geboren in Heerlen en ben van alle broers en zus, de enige die hier is 'blijven hangen', zo zei men destijds. Toen ik volwassen werd, was de enige manier om verder te komen: vluchten uit Limburg. In de jaren zeventig was er ten aanzien van 100 jaar eerder, weinig veranderd. Nadat de laatste kolen uit de grond werden gehaald, was Limburg maar een vervelend aanhangsel. De Limburgers hadden tijd nodig om zelf uit het moeras te worstelen. Die worsteling is nu afgesloten, we hebben het vrijwel zelf klaar gekregen, door het doorzettingsvermogen van enkelen, die niet bij de pakken neer bleven zitten. De kroon op al die inspanningen is de Universiteit in Maastricht. U hebt geen idee wat dat voor een stimulans is geweest voor de regio. In 1977 gingen enkele van mijn leerlingen naar de nieuwe medische faculteit, er mochten er maar 50 beginnen en daarvan waren er drie van mij! Toch heb ik nooit spijt gehad, dat ik in Limburg gebleven ben. Als ik aan het platte en vlakke land denk, dan moet ik ervan gruwen. Amsterdam is leuk, maar niet om te wonen. En wat doet het land? De politiek is niet Nederlands, die is en blijft randstedelijk. De besluiten berusten allemaal op wat er in de randstad gebeurt. Denk aan benzine belasting, grensoverschrijdend werken en belasting regelingen met Duitsland en België. Als je in die mallemolen terecht komt ben je nog niet jarig. Wat we bereikt hebben, hebben we niet in het minste te danken aan Europa. Wij liggen ontegenzeggelijk dichter bij Brussel en dat is van voordeel. Maar, als een verwend kind, zegt een groot deel van de Limburgers 'nee' tegen Europa... snap jij het nog? Komt er een postzegel ter gelegenheid van 150 jaar provincie Limburg? Nee hoor, jullie hebben er al een gehad, in 1987. We blijven niet aan de gang. Niet zo zeuren! ◀

Verenigingsinfo	pag. 2
Als die man niet bestaan had	pag. 2
Post in de ton	pag. 3

En de Bond vergaderde!

(Albert Haan)

Vanmorgen, zaterdag 22 april om 07.00 uur ben ik vertrokken naar Diemen om de opening van de tentoonstelling Filamanifestatie 2017 bij te wonen. Na een rit van 2½ uur, aangekomen in een grote sporthal, waar de tentoonstelling met 225 kaders opgetuigd was en een groot aantal handelaren klaar stonden.

De opening door de Burgemeester van Diemen met de voor ons welbekende algemene rede over vroegere postzegel verzamelaar enz., vind plaats om 10.00 uur. Gevolgd door een pleidooi van de Bondvoorzitter Jan Cees van Duin, waarin hij stelt dat postzegels verzamelen een geweldige en leerzame hobby is. Ik ben daarna tussen de kaders doorgelopen en heb hele mooie verzamelingen gezien. Ondanks dat ik al veel tentoonstellingen mocht bezoeken, heb ik ook nu weer verassend nieuwe inzendingen gezien. Voor het eerst werden ook prentbriefkaarten gejureerd.

Geen filatelie dus! Maar wel een aanwinst voor een tentoonstelling. Dit zorgt voor enige variatie. Ik heb daarna, bij een kopje koffie, ook nog even de tijd genomen om het verhaal in de goed uitgevoerde tentoonstellingscatalogus, over de geschiedenis van Diemen, te lezen.

's Middags, na een wandeling van 5 minuten arriveren we op de locatie waar de jaarvergadering van de KNBF wordt gehouden. Om 13.00 uur wordt de vergadering geopend door de Bondvoorzitter van de KNBF Jan Cees van Duin. Aan het begin van de vergadering wordt Moniek Erkelens van het Muscom (= de nieuwe naam voor het Postmuseum) geëerd met de speld 'lid van verdienste KNBF'.

Je kunt merken dat de heer van Duin bestuurlijke ervaring heeft, want deze leidde de vergadering met strakke hand, waarbij toch iedereen zijn zegje kan doen. De algemene jaarstukken komen aan bod en worden aangenomen en afgehamerd.

Het plan om individuele leden mogelijk te maken bij de Bond, wordt afgewezen. De KNBF is en blijft een Bond voor Verenigingen. Hierbij wordt ook vastgelegd dat dit item

de komend 5 jaar niet meer op de agenda komt te staan.

Daarna komt de aankoop van een pand in Houten ter sprake, dat moet gaan dienen als 'het huis der filatelie'. Na een korte uitleg van Harry Jans (penningmeester KNBF) over de financiering hiervan worden de plattegronden van nu en na de verbouwing getoond. Het voorstel wordt met ruime meerderheid der stemmen aangenomen. Het gebouw zal in de toekomst huisvesting bieden aan het secretariaat van de KNBF, de

Bondsbibliotheek, de Bondskeuringsdienst, het Audio Visueel Centrum, en de opslag van de kaders. Ook zal de stichting Samenwerking Verband Filatelie, SVF ruimte huren voor hun rondzendverkeer etc.

Bij de bestuursverkiezing zijn de voorzitter en John Dehé (Jury en Evenementen) aftredend en herkiesbaar: beide heren worden herkozen. Maar beiden stellen zich niet beschikbaar voor de normale 3 jaar maar voor slechts één jaar. Dit betekent dat de leden van de KNBF naar een nieuwe voorzitter en een bestuurslid moeten uitkijken. Daar komt nog bij dat er al 1 vacature is. Is dit niet herkenbaar en ook kenmerkend voor veel verenigingen!?

De volgende jaarvergadering zal hoogst waarschijnlijk in het nieuwe 'Huis der Filatelie' gehouden worden, in Houten bij Utrecht. Goed bereikbaar met openbaar vervoer en met ruime, gratis, parkeerplaatsen. De datum in 2018 wordt nog vastgesteld.

Om 15.30 uur wordt de vergadering gesloten, waarna ik nog even de tentoonstelling bezoek. Na nog vele sociale contacten gelegd en meerdere prettige gesprekken gevoerd te hebben rijd ik om 17.30 naar huis. Dat zijn op een dag 465 km., in totaal.

Maar toch kom ik thuis met een goed gevoel, een gevoel dat de filatelie leeft en niet dood te krijgen is. ▶

Het Bestuur:

Voorzitter:

Fien Aretz.

hein.aretz@kpnmail.nl

Secretaris:

Harry Raes

Schalenboschweg 37

6343 ED KLIMMEN

Tel: 043 - 459 2797

E-mail: harryraes27@gmail.com

Penningmeester + Rondzendcommissaris:

Piet Pluijmaekers

RABOBANK: 12.59.04.495

BIC/SWIFT: RABO NL 2U

IBAN: NL 22 RABO 0125 90 44 95

Vicevoorzitter + Redactie FakTuweeltje

Jos H.L.van den Bosch

E-mail: j.vdbosch@ziggo.nl

Veilingcommissie:

Dolf Kersten

Werkend Bestuurslid:

Albert Haan

Ontwerpend Bestuurslid:

Hub Heijns

DINSDAG 30 MEI BEURSAVOND

Dit is weer op de laatste dinsdag van de maand! Het is een gewone beursavond met een wilde veiling, gratis 'inkom loterij' en een loterij met heel veel prijzen. Vindt als vanouds plaats in GEMEENSCHAPSHUIS "OP D'R PLATS", Houtstraat 25 te Klimmen (Voor locatie kijk op: www.gemeenschapshuisklimmen.com).

De zaal is open om 18h30. De veiling begint om 20h00 (zgn. 'wilde veiling') U heeft ruim de tijd om de kavels te bekijken. Iedereen kan kavels voor deze veiling ter plekke vóór 19.00 uur inleveren. Kwaliteit van de kavels op de veiling zelf beoordelen! Voor en na de wilde veiling is er volop de gelegenheid om te ruilen en te handelen.

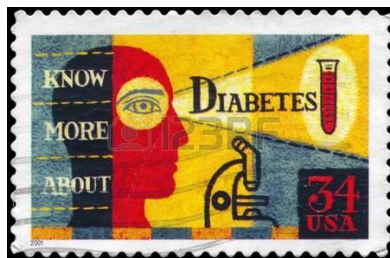
Iedereen is welkom, neem ook eens uw partner mee, gezellig! Leden krijgen de convocatie thuisgestuurd of desgewenst per email aangeleverd en betalen bij de veiling slechts 5% opgeld. Niet-leden, zijnde geen Bondsleden, zijn van harte welkom en hebben de 1e keer vrij entree, maar betalen 10% opgeld bij de veiling. Bondsleden zijn altijd gratis welkom en betalen ook 10% opgeld.

Volgende bijeenkomst is op dinsdag 27 juni. De laatste dinsdag van de maand! In JULI is er geen bijeenkomst! Heeft u 't FakTuweeltje niet ontvangen? Of bent u het kwijt: kijk voor actuele informatie steeds op onze website. www.fakteurke.nl

Als die man niet bestaan had...

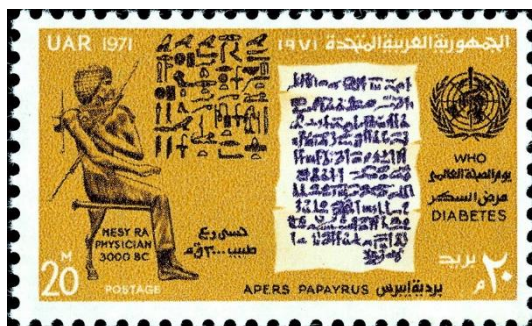
(Jos van den Bosch)

Al meer dan 50 jaar kan ik de filatelie bedrijven, enkel en alleen omdat er ooit een wetenschapsman op het idee kwam de oorzaak van een ziekelijke afwijking die met 'zoete vloed' betiteld werd, refererend aan het hoge suiker

gehalte in de urine, te zoeken in het niet functioneren van de pancreas. De pancreas moet, als het suikergehalte in het bloed stijgt, omdat je eet, een hormoon produceren dat de bloedsuikerspiegel omlaag brengt. Normaliter gaat dat vanzelf en is goed geregeld. Als het stopt om wat voor reden dan ook, blijft het suikergehalte stijgen, je gaat de suiker uitplassen. Je

wordt heel dorstig daardoor, en je moet ook veel naar de WC. Na verloop van tijd ga je vermageren, immers de cellen krijgen geen suiker mee, want ook dat is een functie van insuline. Je vermagert en als er niets gebeurt dan ging je gewoon dood na enige tijd. Bekende voorbeelden zijn er te vinden in de geschiedenis van lieden die aan de 'zoete vloed' doodgingen. Al duizenden jaren vechten mensen tegen diabetes. Tot begin vorige eeuw was het hopeloos en gingen mensen eraan dood. Pas sinds de ontdekking van insuline in 1921 is de behandeling telkens verbeterd, dankzij onderzoekers die hard eraan werken.

Duizenden jaren geleden duikt Diabetes al op in oude geschriften uit India, Egypte en Griekenland. Het zijn beschrijvingen van mensen die lijden aan een geheimzinnige ziekte waardoor hun lichaam wegteert. Het valt op dat mieren en bijen afkomen op de zoete urine van de zieken. Men probeert

van alles om de mensen te helpen: van kruidendrankjes, honing en wijn tot aderlaten. Niets helpt.

De Griekse arts Apollonius van Memphis bedenkt de naam 'diabetes'. Het betekent letterlijk 'doorstroming', want het lijkt erop dat de patiënten meer vocht verliezen dan ze kunnen drinken. De artsen in de hele wereld kennen diabetes, maar weten nog steeds niet wat ze eraan kunnen doen. Omstreeks 1800 ontdekken de geleerden John Rollo en Claude Bernard dat diabetespatiënten niet alleen te veel suiker in hun urine hebben, maar ook in hun bloed. Ze ontdekken ook dat diabetes te maken heeft met de suikerstofwisseling. Kort daarna beschrijft de onderzoeker Traube hoe het eten van koolhydraten invloed heeft op de bloedsuikerspiegel.

Briefmarkenfreunde Aachen

Zij komen elke 2^e en 4^e zondag van de maand bij elkaar, Op **11 juni** vanaf 9h30 tot 12.30 in het lokaal van de "Mensa Fachhochschule Aachen" Bayernallee 9 te Aken-Burtscheid (entree vrij). De volgende bijeenkomsten: in **juni op de 25^e**, in **juli 9 juli en 23 juli**, en op **13 en 27 augustus**. Zij draaien door!

PZV. Heerlen e.o.

De maandelijkse ruilavond/vergadering elke 1e dinsdag. In gebouw Concordia, Prins Hendriklaan in Brunssum (t.o. het politiebureau)

KERKRADE – EKPV

Op **15 juni** a.s. vanaf 19h00 ruilbeurs. Zij houden hun bijeenkomst in 'de Oude Laethof' Putstraat 17 in Eygelshoven. De bijeenkomsten blijven op elke derde donderdag van de maand.

Zuid-Limburg Maastricht

Bijeenkomsten op elke 1^e en 3^e maandag van de maand. In wijkgebouw La Belletsa, Kard. van Rossumplein 99, Maastricht, aanvang 19.30 uur. In **juni op maandag de 19^e**. In **juli de 3^e en de 17^e**.

De Philatelist Geleen

In het gebouw van het KBO komen zij bijeen op de eerste zondag van de maand vanaf 9h30. In **juli op de 2^e**. Adres: Molenstraat 42 te Geleen

MPO postzegelveiling

26 en 27 mei is de volgende veiling. Volledige catalogus en info op www.aixphila.de

In 1869 volgt een doorbraak: de Duitse Paul Langerhans ontdekt in de alvleesklier cellen die insuline maken. Ze liggen in groepjes bij elkaar en lijken daarom op eilandjes. Deze sindsdien naar hem vernoemde 'eilandjes van Langerhans' maken insuline aan. Zonder insuline kan het lichaam geen suikers verwerken en ontstaat diabetes. Maar dat wordt pas twintig jaar later ontdekt, door Joseph von Mehring en Oskar Minkowski. Zij merken dat honden waarvan ze de alvleesklier weggehaald hebben, diabetes krijgen.

In 1921 lukt het Frederick Banting en Charles Best om insuline uit de alvleesklier van honden en kalveren te gebruiken voor mensen. De eerste patiënt die zij met succes behandelen is de 14-jarige Leonard Thompson. Hij leeft daarna nog dertien jaar in redelijke gezondheid. Banting krijgt de Nobelprijs voor deze ontdekking.

In 1922 krijgt de Roemeense Fysioloog Nicolae Paulescu van het Roemeense ministerie voor industrie en handel het patent om Insuline te maken. Nicolae Paulescu (1869 -1931) was een Roemeense Professor in de Fysiologie en ontdekte het insuline al in 1921. Hij publiceerde zijn ontdekkingen meerdere malen in de notulen van de raad voor biologie in Boekarest. De werking van het 'Pancreatine' op diabeten en op gezonde proefdieren werd uitgebreid beschreven. In augustus 1921 beschreef hij in Luik zijn resultaten onder de titel "Onderzoek met betrekking tot de rol van Pancreas in de assimilatie van de voedingsstoffen" in de 'Archives Internationales de Physiologie'. Hij nam op 10 april 1922 bij het ministerie voor handel en industrie in Roemenië onder nummer 6254, patent op het productieproces van het Pancreatine. In februari 1922, acht maanden nadat Paulescu de resultaten van zijn werk gepubliceerde had, publiceerden in Toronto de Canadezen Frederick Grant Banting en John James Richard Macleod, beide medewerkers van de universiteit van Toronto, de resultaten van de geslaagde behandeling van een jongentje die aan diabetes leed, door een met alcohol geëxtraheerde Pancreasextract. Het was de eerste keer dat een extract op mensen getest

Sir Frederick G. Banting (1891-1941) was a Canadian physician and researcher who, along with John James Richard Macleod, discovered insulin. He received the Nobel Prize in Physiology or Medicine in 1923. The stamp commemorates his work on diabetes.

behandeling van een jongentje die aan diabetes leed, door een met alcohol geëxtraheerde Pancreasextract. Het was de eerste keer dat een extract op mensen getest

werd, wat nooit door Paulescu geprobeerd werd. Na een verbazingwekkend korte tijd, kregen die twee Canadezen de Nobelprijs voor fysiologie en medicijnen toegekend. Pas vele tientallen jaren later kreeg Paulescu zijn prestatiebetreffende de ontdekking van het insuline, publiekelijk erkend.

Ik ben al die wetenschappers zeer dankbaar. Immers als zij zich niet hadden ingespannen, zou ik al ettelijke decennia de viooltjes van onder bekeken hebben. Dat geldt voor heel wat mensen, niet alleen diabetici, maar ook op heel veel andere gebieden denk alleen maar eens aan het penicilline. We moeten deze

wetenschappers steunen en hen de mogelijkheid bieden hun onderzoek, hun ideeën, hun ingevingen, hun grillen soms, honoreren.

Post in de Ton.

De Cocos(keeling) Islands, overigens onder administratie van de Australische post, kwamen omlangs met twee zegels met het onderwerp "Barrel Mail" (tonnenpost). De afbeeldingen zijn overduidelijk. De post wordt door passerende schepen in tonnen in het water gekieperd en kundige zwemmers brengen de vaten aan wal. Nieuwe post (ook in tonnen) wordt aan een lijntje omhoog het schip ingetrokken.

Deze manier van postbezorging kennen we al van Tonga, een naburige eilandengroep, waar grotere schepen ook niet kunnen aanmeren. Het Koninkrijk Tonga is een eilandengroep in de Grote of Stille Oceaan. Ze liggen ten oosten van de Fiji-eilanden, ten zuiden van de Samoa-eilanden en ten westen van de Cook-

eilanden. Het koninkrijk omvat 139 eilanden, waarvan er 36 bewoond zijn. De ruim 100.000 Tonganen noemen hun eilanden graag "Friendly Islands" (Vriendschapseilanden). De eilandengroep werd in 1643 ontdekt en beschreven door de Nederlandse zeevaarder Abel Tasman, die ook (in 1642) Tasmanie en Nieuw-Zeeland verkende. Hij was in dienst van de VOC. (Verenigde Oost-Indische Compagnie).

Het eilandenstaatje Tonga heeft altijd al de aandacht getrokken van de filatelistische wereld. Tonga gaf bijvoorbeeld als eerste land ter wereld zelfklevende postzegels uit in een afwijkende vorm. Beroemd geworden is de "banaan". Maar posthistorisch is Tonga nog veel interessanter. De Tonga-eilanden zijn vooral beroemd om de "blikkenpost" (of in het Engels "Tin Can Mail").

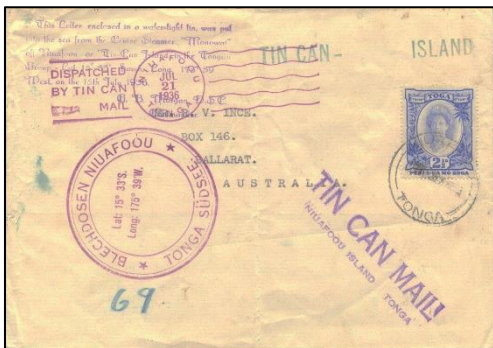
Op de Tonga-eilanden woonden veel kooplieden die kopra (gedroogd vruchtvlies van de kokosnoot) en mosselen van de eilandbewoners opkochten. De post van deze handelaren werd door schepen bezorgd, die ook voor het vervoer van de goederen zorgden. Indien een kapitein slechts voor 1 eiland brieven aan boord had, voer hij niet

Op de Tonga-eilanden woonden veel kooplieden die kopra (gedroogd vruchtvlies van de kokosnoot) en mosselen van de eilandbewoners opkochten. De post van deze handelaren werd door schepen bezorgd, die ook voor het vervoer van de goederen zorgden. Indien een kapitein slechts voor 1 eiland brieven aan boord had, voer hij niet

graag door de gevaarlijke riffen en moesten de kooplieden dus soms maanden op hun post wachten. Dit leidde in 1882, met name op het eilandje Niuafou, tot het oprichten van de "Tin Can Mail" (blikkenpost). De correspondentie werd in grote beschuitblikken gesloten, die dan gewoon over boord werden gegooid. De inboorlingen zwommen tot bij het schip en brachten de blikken aan land. Maar na een ongeluk met een haai, roeiden ze voortaan in kano's tot bij het schip. Veel stempels zijn aangebracht in diverse talen. Belangrijk is het stempeltje "Inward Tin Can Mail" (= inkomende post per blik). Verder stempels en een geschreven naam van de "W.G.Quensell Tin Can Mail Man". In de twintiger jaren van de 20e eeuw arriveerde ene Walter George Quensell op het eiland Niuafou. Hij realiseerde zich al snel dat er filatelistische mogelijkheden zaten in deze wijze van postvervoer. Met een eenvoudige stempeldoos maakte hij een rubberen stempel met de tekst "TIN CAN

MAIL" en plaatste dit op alle uitgaande brieven. Daarna kwamen er allerlei stempels bij in diverse talen. Zelfs de Nederlandse taal werd gebruikt: "Blikken Bus Post". Deze brief werd in 1936 gestuurd vanaf Tonga naar Australië. Merk op dat de postzegel nog de landsnaam "Toga" vermeldt. Linksboven is de tekst aangebracht: "This letter enclosed in a water-tight tin was put into the sea from the Cruise Steamer Monowai.....etc. Deze postdienst werkte zo meer dan 50 jaar. Sinds er echter vliegveldjes zijn aangelegd, wordt de briefwisseling per luchtpost gevoerd. Brieven die echt gelopen hebben via de blikkenpost zijn redelijk aan de prijs (20-200 US

dollar). De meeste komen uit Amerika. Er zijn handelaren geweest die ze per kilo's lieten overkomen. Een indruk van "maakwerk" kleefte toch wel op die brieven.

Nog een ton!

Een reisgroep bezocht de Galapagos Archipel in de Pacific. Op het eiland 'Floreana' leefde een, van origine, Duitse vrouw: Mevrouw Wittmer. Zij beheert reeds vanaf 1932 het lokale postkantoor op dit eenzame eiland. Zij is de enige overlevende van een groep zonderlingen die zich zo van het wereldgebeuren afsloten. In vergetelheid overleefden zij totdat deze eilandengroep na de tweede wereldoorlog als nationaal park en exponent van het idee van de Darwinistische evolutietheorie wereldbekend werd. Iedere natuurliefhebber wil deze vulkanische eilandengroep met zijn endemische flora en fauna bezoeken.

Spartelen tussen de tamme zeehonden en lopen tussen de unieke zeeleguanen. Onze reisgroep wordt geleid door een mevrouw uit Maastricht, Zij is activiste voor het WWF, weet alles over vogels en verzamelt natuurlijk vogels op postzegels. Zij leert de 'fakteur' van Floreana, mevr. Wittmer, kennen en post enige kaarten en brieven in 'de ton'. De werking van deze ton is als volgt: U doet uw brieven en kaarten in de ton. Bij elk volgende schip

bekijkt men de post en neemt men de kaarten en brieven mee die op de route liggen. Het kan zijn dat uw kaart via het vasteland van Ecuador per luchtpost komt of gewoon met een Nederlandse postzegel erop, door een bezoeker meegevoerd en in Nederland op de bus ge-

daan. Je weet dat het stuk van Galapagos komt door de unieke stempels die Mevr. Wittmer er op plaatst (zie hierboven).

De reisleidster, onze mevrouw uit Maastricht, bekijkt de post in de ton, alvorens haar post erin te deponeren. Ze merkt een kaart op (overigens niet de kaart die hieronder getoond wordt!), die gericht is aan Z.K.H. Prins

Bernhard, De schrijfster is een dartele jongedame. Onze reisleidster weet de activiteiten van onze Prins op zijn WWF-waarde te schatten, men zou haar zelfs royalist kunnen noemen. Ze neemt de kaart mee en doet deze in Nederland in gesloten couvert op de bus. Drie weken later krijgt ze van het secretariaat van de Prins een bedankbriefje voor de goede zorgen en de betoonde discretie. Onze reisleidster 'wist van de prins geen kwaad!'